Payamdaily.ir

نخستین روزنامه صبح البرز

پیام آشنا

شماره ۳۱۱۵
یکشنبه/ ۱ آذر/ ۱۴۰۵
۱۲ / جمادی الثانیه/ ۱۴۴۸
22 / November / 2026

صاحب امتیاز: موسسه همگامان اندیشه زمان
مدیرمسئول: محمود حیدری سردبیر: باهره حیدری
نشانی: کرج، بلوار تعاون، خیابان فرهنگ، جنب کانون کارشناسان رسمی دادگستری
تلفن: ۳۲۵۳۳۸۳۸-۳۲۵۳۴۳۴۳-۰۲۶ فکس: ۳۲۵۳۰۱۰۱
امتیاز در طرح ارزیابی کیفی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی: ۶۷/۸۰

غزل ۵۳ امروز با حافظ

در هر طرف ز خیلِ حوادث کمین گهیست
زان رو عنان گسسته دَوانَد سوارِ عمر
بی عمر زنده‌ام من و این بس عجب مدار
روزِ فراق را که نَهَد در شمارِ عمر

خزانه

در ازل بود که پیمان محبت بستند
نشکند مرد اگرش سر برود پیمان را

سعدی

افق کرج اوقات شرعی فردا

اذان صبح	طلوع آفتاب	اذان ظهر	غروب آفتاب	اذان مغرب
۰۵:۲۲	۰۶:۵۰	۱۱:۵۲	۱۶:۵۵	۱۷:۱۴

برگه

من معتقدم که همه ما باید عشق به حیات را دریابیم و زندگی را دوست بداریم...

فئودور داستایوسفکی

گزارش روز

شبکه صهیونیستی اینترنشنال در نقش آتش‌بیار معرکه!

در گزارش دکه حاشیه‌های این هفته، نگاهی داریم به مهم‌ترین حواشی و جنجال‌های روز؛ از قضاسازی رسانه‌های معاند علیه ایران تا رویدادهایی که در روزهای اخیر به سوژه رسانه‌ها تبدیل شدند.

به گزارش پیام آشنا به نقل از مهر، هفته آخر آبان‌ماه هم به پایان رسید و پاییز به آخرین ماه خود رسید؛ پاییزی که در روزهای میانی آبان با بارش باران، اندکی از خشکی هوا کاسته بود، اما در هفته پایانی دوباره چهره‌ای متفاوت به خود گرفت. خبری از بارندگی نبود و آلودگی هوا بار دیگر به یکی از مهم‌ترین دغدغه‌های روزهای پایانی آبان تبدیل شد؛ آسمان شهرها خاکستری بود و نفس کشیدن در هوای آلوده، به بخشی از تجربه روزمره شهروندان تبدیل شد.

اما در کنار این روزهای خاکستری، فضای رسانه‌ای نیز از حاشیه و جنجال خالی نبود. از اظهارنظرها و اتفاقاتی که به سوژه داغ رسانه‌ها و شبکه‌های اجتماعی تبدیل شدند تا روایت‌هایی که رسانه‌های جریان اصلی غرب درباره ایران منتشر کردند. در این میان، روزنامه نیویورک‌تایمز با انتشار گزارشی سراسر ادعا و روایت‌های کذب علیه ایران، بار دیگر تلاش کرد با سناریوسازی رسانه‌ای، تصویری مخدوش از کشورمان ارائه دهد. ادعاهایی که نه‌تنها با واقعیت‌ها همخوانی ندارند، بلکه ضرورت بررسی پشت‌پرده این قضاسازی‌ها و شیوه‌های روایت‌پردازی رسانه‌های غربی را بیش از پیش آشکار می‌کنند. در این گزارش از «دکه حاشیه‌ها» ضمن مرور مهم‌ترین حواشی هفته، به سراغ سناریوسازی نیویورک‌تایمز هم می‌رویم تا ببینیم این روزنامه چگونه با کنار هم چیدن ادعاهای بی‌اساس، در پی ساختن روایتی علیه ایران است.

روز جهانی کودک؛ نیمکت‌های خالی میناب در برابر وجدان جهان

روز جهانی کودک، فرصتی برای یادآوری حقوق کودکانی است که باید در امنیت، آرامش و به دور از جنگ و خشونت زندگی کنند؛ کودکانی که حق دارند درس بخوانند، بازی کنند و آینده‌ای روشن پیش روی خود داشته باشند. اما برای کودکان میناب، این حق با حمله به مدرسه و شهادت دانش‌آموزان، به خاطره‌ای تلخ تبدیل شد؛ جنایتی که حالا در کنار رنج کودکان غزه، بار دیگر ادعاهای مدعیان حقوق بشر را زیر سؤال برده است. البته در این میان کاظم جلالی، سفیر ایران در روسیه، نیز هم‌زمان با روز جهانی کودک در مطالبی در صفحه شخصی خود، شهادت کودکان میناب را سند رسوایی مدعیان دروغین حقوق بشر دانست و نوشت: «در روز جهانی کودک، نیمکت‌های خالی میناب، سالن خاموش لامرد و ویرانه‌های غزه، وجدان خفته جهان را به محاکمه می‌کشند.»

سناریوسازی نیویورک‌تایمز علیه ایران

روزنامه نیویورک‌تایمز طی سال‌های اخیر در مقاطع مختلف، ادعاها و روایت‌هایی علیه ایران منتشر کرده که برخی از آن‌ها با واکنش و تکذیب رسمی مواجه شده‌اند. مرور این موارد نشان می‌دهد که این روزنامه بارها موضوعات مرتبط با ایران را در قالب گزارش‌هایی بحث‌برانگیز مطرح کرده است: ۱. شهریور ۱۴۰۱: انتشار خبر درگذشت رهبر انقلاب؛ ادعایی که با سخنرانی ایشان در روز بعد، نادرستی آن آشکار شد. ۲. مهر ۱۴۰۳: ادعای جلب حمایت و مشارکت ایران از سوی فلسطینی‌ها برای اجرای عملیات هفتم اکتبر؛ این در حالی بود که حتی حزب‌الله نیز از این عملیات اطلاع نداشت. ۳. آبان ۱۴۰۳: انتشار ادعاهایی عجیب درباره نوع بیماری و وضعیت سلامتی رهبر انقلاب. ۴. آبان ۱۴۰۳: طرح ادعای دیدار نماینده ایران در سازمان ملل با ایلان ماسک؛ موضوعی که از سوی مقامات مختلف تکذیب شد. ۵. بهمن ۱۴۰۴: انتشار ادعایی درباره پذیرش ایران برای گنجاندن موضوعات موشکی و منطقه‌ای در مذاکرات؛ ادعایی که چند روز بعد، با آغاز جنگ ۴۰ روزه همراه شد. ۶. آبان ۱۴۰۵: انتشار ادعای نهادهای اطلاعاتی اسرائیل درباره استفاده احتمالی ایران از سلاح‌های شیمیایی در جنگ بعدی. ۷. آبان ۱۴۰۵: طرح ادعاهایی درباره سدهای ایران و ارتباط آن‌ها با فعالیت‌های موشکی کشور. اما سناریوسازی و روایت‌پردازی نیویورک‌تایمز علیه ایران تنها به طرح ادعاهای بحث‌برانگیز محدود نمی‌شود؛ گاهی این سوگیری را می‌توان در انتخاب واژه‌ها و نحوه بازنمایی واقعیت‌ها نیز دنبال کرد. مقایسه روایت این روزنامه از وضعیت غذایی مردم اوکراین و ایران، نمونه‌ای قابل تأمل از این رویکرد است؛ جایی که گرسنگی در اوکراین با عنوان «سلاح جنگ» و با تأکید بر عامل ایجادکننده آن توصیف می‌شود، اما در روایت مربوط به ایران، همین مسئله در قالب «بحران معیشت» و «ناپدید شدن غذای ایرانی» بازنمایی می‌شود. این تفاوت در صورت‌بندی یک مسئله انسانی، پرسش مهمی درباره معیارهای دوگانه این روزنامه در نسبت دادن مسئولیت بحران‌ها و نحوه روایت رنج مردم در کشورهای مختلف مطرح می‌کند.

فارسی؛ زبان تازه کلاس‌های درس یمن

از سال آینده اتفاق جالبی در مدارس یمن رقم بخورد؛ دانش‌آموزان یمنی، قرار است در کنار درس‌های معمول خود، زبان فارسی را هم در کلاس‌های درس بیاموزند. خبری که فارس احمد، فعال رسانه‌ای یمنی، در ویدئویی به آن اشاره کرده و از ورود رسمی زبان فارسی به برنامه آموزشی مدارس این کشور خبر داده است. به این ترتیب، اگر این تصمیم اجرایی شود، زنگ فارسی هم به صدا درخواهد آمد و دانش‌آموزان یمنی فرصت پیدا می‌کنند با زبان فارسی آشناتر شوند. البته پیش از این زبان فارسی به صورت عادی در کلاس‌ها تدریس می‌شده است.

نیمی از نوجوانان هفته گذشته حتی یک کتاب هم نخواندند!

کتاب هنوز هم یکی از راه‌های محبوب برای سفر به دنیای داستان‌ها و تجربه زندگی‌های دیگر است، اما ظاهراً بخش قابل توجهی از ایرانیان در برنامه روزمره خود جایی برای مطالعه پیدا نمی‌کنند. نتایج یک پژوهش که متا در تیرماه ۱۴۰۵ درباره الگوی کتاب‌خوانی نوجوانان و بزرگسالان ایرانی انجام داده، نشان می‌دهد ۵۱ درصد نوجوانان در هفته گذشته، به‌جز کتاب‌های درسی و مذهبی، هیچ کتابی نخوانده‌اند. این وضعیت در میان افراد بالای ۲۵ سال نیز چندان متفاوت نیست؛ به‌طوری که ۴۵ درصد از این گروه سنی هم در هفته مورد بررسی هیچ مطالعه‌ای نداشته‌اند.

در میان ژانرهای داستانی، عاشقانه همچنان پرطرفدارترین انتخاب ایرانیان است؛ چه در میان نوجوانان و چه در میان بزرگسالان. داستان‌های عاشقانه با ۴۳ درصد مخاطب، محبوب‌ترین ژانر در میان نوجوانان هستند و داستان‌های ماجراجویانه با اختلافی اندک و ۴۲ درصد، در جایگاه دوم قرار گرفته‌اند. در میان بزرگسالان بالای ۲۵ سال نیز داستان عاشقانه با ۲۸ درصد همچنان پرطرفدارترین ژانر است و داستان‌های علمی تخیلی با ۱۷ درصد مخاطب، رتبه دوم را به خود اختصاص داده‌اند. به نظر می‌رسد با وجود فاصله بخشی از جامعه با عادت مطالعه، داستان‌های عاشقانه همچنان در میان نسل نوجوان و بزرگسال جایگاه ویژه‌ای دارند.

آبدانان؛ اعتراض مردم یا خوراک رسانه‌های معاند؟

تجمع اعتراضی در آبدانان، خیلی زود به سوژه رسانه‌هایی تبدیل شد که از هر اتفاقی در داخل ایران، فرصتی برای پیشبرد روایت‌های دروغین خود می‌سازند. در این میان، انتشار ویدئوهای آرشیوی و صداگذاری روی تصاویر مربوط به تجمع از سوی شبکه صهیونیستی اینترنشنال، بار دیگر شیوه این رسانه در بازنمایی تحولات ایران را به پرسش کشید؛ شیوه‌ای که در آن، گاهی مرز میان تصاویر واقعی، روایت‌های جهت‌دار و قضاسازی رسانه‌ای چندان روشن نیست.

مردم آبدانان میان اعتراض به مشکلات واقعی و همراهی با پروژه‌های برانداز دشمن تفاوت قائل‌اند؛ اما رسانه‌هایی مانند اینترنشنال تلاش می‌کنند با بازنشر تصاویر آرشیوی، صداگذاری و قضاسازی رسانه‌ای، اعتراضات را در مسیری متفاوت از مطالبات مردم قرار دهند. این اقدامات نشان می‌دهد که دشمن برای تبدیل فشارهای اقتصادی و نارضایتی‌های معیشتی به آشوب و اغتشاش برنامه‌ریزی کرده است؛ راهبردی که از تشدید محاصره اقتصادی و تحریک مردم آغاز می‌شود و با دامن‌زدن به ناآرامی‌ها و در نهایت تهدید و حمله نظامی دنبال می‌شود.

بحران در زنجیره تأمین غذا؛ وقتی کمبود گوگرد به سفره مردم می‌رسد

بحران در بازار مواد اولیه، حالا می‌تواند زنجیره تولید مواد غذایی را هم با چالش جدی روبه‌رو کند. ماجرا از کمبود گوگرد آغاز شده؛ ماده‌ای که در تولید کودهای شیمیایی نقش مهمی دارد و کاهش دسترسی به آن، روند فعالیت برخی تولیدکنندگان کود را مختل کرده است. یک تحلیلگر آلمانی حوزه ژئوپلیتیک و اقتصاد کلان با اشاره به این وضعیت می‌گوید شماری از تولیدکنندگان کود شیمیایی به‌دلیل محدودیت در تأمین گوگرد، ناچار به کاهش ظرفیت تولید خود شده‌اند.

اهمیت این مسئله زمانی بیشتر مشخص می‌شود که بدانیم کشورهای حاشیه خلیج فارس پیش از این سهمی نزدیک به نیمی از صادرات جهانی گوگرد را در اختیار داشتند. حالا اختلال در این زنجیره تأمین، نگرانی‌ها درباره آینده بازار کودهای شیمیایی و به‌دنبال آن تولید محصولات کشاورزی را افزایش داده است. کاهش عرضه کود می‌تواند هزینه تولید محصولات غذایی را بالا ببرد و در نهایت فشار بیشتری بر قیمت مواد غذایی وارد کند؛ زنجیره‌ای که از بازار مواد اولیه آغاز می‌شود، اما پیامدهای آن ممکن است مستقیماً در هزینه‌های روزمره خانوارها دیده شود.

برش

رازهای ترسناک دریای خزر که نگرانتان می‌کند

یک متخصص اکوبیولوژی و بوم‌شناسی دریا درباره پیش‌بینی‌هایی که از عقب‌نشینی سالانه ۱۰ تا ۲۵ سانتی‌متری آب دریای خزر حکایت دارد، می‌گوید.

به گزارش پیام آشنا به نقل از همشهری، یک متخصص اکوبیولوژی و بوم‌شناسی دریا با بیان اینکه پیش‌بینی‌ها از عقب‌نشینی سالانه ۱۰ تا ۲۵ سانتی‌متری آب این دریا حکایت دارد، می‌گوید: این روند درصورت تداوم می‌تواند تا پایان قرن، تراز آب خزر را ۸ تا ۱۰ متر دیگر کاهش دهد. سیدمحمدرضا فاطمی تأکید می‌کند: یکی از جدی‌ترین پیامدهای عقب‌نشینی آب خزر تغییر ساختار اکولوژیک سواحل و از دست رفتن زیستگاه‌های طبیعی است. این تغییرات می‌تواند چرخه زیستی آبزیان، پرندگان و دیگر گونه‌های وابسته به اکوسیستم ساحلی را نیز تحت‌تأثیر قرار دهد.

فاطمی با تأکید بر اینکه پس‌روی آب در بخش‌های کم‌عمق شمال و شرق خزر شدیدتر است و همین مسئله تالاب‌های ساحلی را با خطر جدی روبه‌رو کرده است، ادامه می‌دهد: تالاب گمیشان و خلیج گرگان از پهنه‌های آبی هستند که تحت‌تأثیر کاهش سطح آب قرار گرفته‌اند و میانکاله نیز با تغییرات ناشی از عقب‌نشینی آب مواجه است.

این کارشناس درباره یکی از نگرانی‌های مطرح شده تبدیل بستر خشک‌شده دریا به کانون گردوغبار و انتشار ذرات نمکی می‌گوید: این نگرانی فعلا مطرح نیست، زیرا رسوبات ساحلی خزر عمدتا از شن‌های درشت دانه تشکیل شده‌اند که به سادگی با وزش باد جابه‌جا نمی‌شوند.

این متخصص اکوبیولوژی و بوم‌شناسی دریا با بیان اینکه بنادر، کشتیرانی، صیادی، گردشگری و فعالیت‌های اقتصادی وابسته به دریا نیز از این تغییرات تأثیر می‌پذیرند، ادامه می‌دهد: با کاهش سطح آب، بنادر به‌تدریج از خط ساحلی فاصله می‌گیرند و فعالیت کشتیرانی با اختلال مواجه می‌شود. ادامه این وضعیت می‌تواند زیرساخت‌های گردشگری و اقامتی سواحل را نیز با چالش مواجه کند.

این متخصص اکوبیولوژی، صیادی را از دیگر فعالیت‌های اقتصادی در معرض خطر می‌داند و توضیح می‌دهد: بسیاری از ساکنان مناطق ساحلی از گذشته به صیادی وابسته بوده‌اند و کاهش زیستگاه‌های آبزیان و تغییر شرایط زادآوری و رشد ماهیان، معیشت این گروه‌ها را تحت‌تأثیر قرار می‌دهد. او همچنین به وضعیت فک خزری اشاره می‌کند و می‌گوید: این گونه جانوری با کاهش سطح آب و از بین رفتن زیستگاه‌های یخی و ساحلی با شرایط دشوار مواجه خواهد شد. همچنین با تداوم پسروی خزر، بخش مهمی از جاذبه‌های طبیعی و گردشگری سواحل نیز آسیب می‌بیند.

اشاره

چرا با افزایش سن حس سرمای بیشتری می کنیم؟

بخاری داخلی بدن با افزایش سن ضعیف می‌شود، اما آزمایش‌ها روی موش‌های مسن‌تر نشان می‌دهد که می‌توان آن را دوباره فعال کرد.

به گزارش پیام آشنا به نقل از اطلاعات، با افزایش سن، گرم ماندن می‌تواند دشوارتر شود، اما دلیل آن ممکن است فراتر از تغییرات در گردش خون یا توده عضلانی باشد. در اعماق بدن، نوع خاصی از چربی مانند یک بخاری داخلی عمل می‌کند و هنگام کاهش دما، کالری می‌سوزاند تا گرما تولید کند. با این حال، با گذشت زمان، این سیستم کمتر پاسخگو می‌شود و به طور بالقوه نه تنها بر نحوه برخورد بدن با سرما، بلکه بر نحوه استفاده از انرژی نیز تأثیر می‌گذارد.

اکنون، محققان یک مکانیسم بیولوژیکی را کشف کرده‌اند که به توضیح اینکه چرا این سیستم گرمایش طبیعی با افزایش سن کند می‌شود، کمک می‌کند. مطالعه آنها نشان می‌دهد که چگونه ارتباط بین اعصاب، سلول‌های ایمنی و چربی تولیدکننده گرما با گذشت زمان تغییر می‌کند. یادگیری نحوه کنترل این فرآیند توسط بدن ممکن است بینش‌هایی در مورد چاقی، دیابت نوع ۲ و سایر اختلالات متابولیک ارائه دهد.

چگونه چربی گرما تولید می‌کند

چربی تولید کننده گرما در بدن حاوی سلول‌هایی با سطوح مختلف فعالیت است. تحقیقات قبلی نشان داد که برخی UCP۱ فراوان دارند؛ پروتئینی که گرما تولید می‌کند. در حالی که برخی دیگر حاوی مقدار کمتری هستند و گرمای کمتری تولید می‌کنند. مطالعه جدید مخلوط مشابهی را در نمونه‌های چربی گرمازای انسانی شناسایی کرد؛ اگرچه بیشتر آزمایش‌ها روی موش‌ها انجام شد.

به نظر می‌رسد این مخلوط به بدن ذخیره‌ای از ظرفیت گرمایش می‌دهد. هنگامی که دما کاهش می‌یابد، سیگنال‌های عصبی و ایمنی سلول‌های کم‌فعال را به افزایش تولید گرما تشویق می‌کنند. هنگامی که تقاضا برای گرما کاهش می‌یابد، سیستم می‌تواند دوباره آن فعالیت را کاهش دهد.

در موش‌های مسن‌تر، این تنظیم کند شد. چربی گرمازای آنها توانایی تولید گرمای بیشتر را حفظ کرد اما پاسخ دادن به آن زمان بیشتری برد و حفظ دمای بدن را برای حیوانات در هنگام قرار گرفتن در معرض سرما دشوارتر کرد.

بازسازی تولید گرما در موش‌های مسن‌تر

سپس محققان آزمایش کردند که آیا می‌توانند مسیر پشت این پاسخ تأخیری را قطع کنند یا خیر. استفاده از داروی میفپریستون برای مسدود کردن یک بخش از این مسیر، مقداری از تولید گرما را در موش‌های مسن‌تر بازیابی کرد. حیوانات گرمای بیشتری تولید کردند و انرژی بیشتری سوزاندند. این یافته‌ها نشان می‌دهد که حداقل بخشی از کاهش عملکرد چربی ترموژنیک ممکن است برگشت‌پذیر باشد.

به گزارش Medical Xpress، به گفته پژوهشگران، این احتمال بیش از گرم ماندن اهمیت دارد. چربی ترموژنیک همچنین گلوکز و چربی را می‌سوزاند و فعالیت آن با افزایش سن کاهش می‌یابد. اگر دانشمندان بتوانند راهی ایمن و دقیق برای بازیابی این فعالیت پیدا کنند، این تحقیق بنیادی در نهایت می‌تواند درک ما از مشکلات متابولیک مرتبط با سن، از جمله چاقی و دیابت نوع ۲ را عمیق‌تر کند.